

Verðum að líta út fyrir rammann og hugsa hlutina upp á nýtt

Lækning í Lágmúla 5 er sérfræðilæknastöð þar sem tólf sérgreinar eru undir sama þaki. Skurðstofan ehf. er í sama húsnæði og starfa einingarnar náið saman. Þeir Gísli Ingvarsson, húð- og kynsjúkdómalæknir og stjórnarformaður Lækningar, og dr. Stefán E. Matthíasson, almennur læknir og æðaskurðlæknir, framkvæmdastjóri Skurðstofunnar, mættu í Læknavarpið þar sem þeir ræddu um starfsemina og margt fleira. Hér að neðan er stutt brot úr því viðtali

■ ■ ■ Kristborg Bóel Steindórsdóttir

Fyrirtækin fagna 30 ára starfsafmæli í ár. Samanlagt starfa þar 26 læknar í mismunandi sérgreinum og tólf aðrir starfsmenn, svo sem hjúkrunarfræðingar, sjúkraliðar, heilbrigðisgagnafræðingar, lífeindafræðingur og viðskiptafræðingur. Á síðasta ári voru sjúklingasamskipti um 42.000 og þar af 2600 skurðaðgerðir. „Við bjóðum upp á kvensjúkdómalækningar, geðlækningar, húð- og kynsjúkdómalækningar, bæklunarlækningar, æðaskurðlækningar, heila- og taugalækningar, lýta- og fegrunarskurðlækningar, handaskurðlækningar, endurhæfingarlækningar, örorku- og matslækningar og almennar skurðlækningar. Við erum með tvær skurðstofur sem eru í notkun frá átta til fjögur alla virka daga. Allt eru þetta svokallaðar dagaðgerðir þar sem sjúklingar eru komnir út klukkan fjögur, en síminn hjá okkur er þó opinn allan sólarhringinn“ segir Stefán.

Gísli segir styrk eininganna liggja í breiðum sérgreinahópi; „Samvinnan hefur verið mjög góð. Oft koma til okkar sjúklingar með eitt vandamál sem tengist einhverri annari sérgrein og í mínu tilfelli hefur gengið mjög vel að vinna með til dæmis kvensjúkdóma-, æða- og bæklunarlæknunum. Það er virkilega hjálplegt fyrir sjúklingana að þurfa ekki að fara milli læknastöðva með sín vandamál, þetta er mikill styrkur fyrir starfsemina. Við höfum svo sannarlega pláss fyrir fleiri lækna

hjá okkur. Húsnæðið okkar er nýuppgerð og glæsilegt, bæði hjá Skurðstofunni og Lækningu og vel tækum búð. Við tökum því fagnandi á móti nýjum læknum.“

Verðmæti heilbrigðisþjónustunnar liggur í mannauðnum

Stefán og Gísli segja það þó ekki nóg að nýútskrifuðum sérfræðilæknum bjóðist vinna á Íslandi. Landslagið sé á þann veg að það sé ekki endilega heillandi að snúa aftur heim. „Við erum komnir á þann aldur að við förum að sjá fyrir endann á okkar starfsævi sem læknar. Ef maður lítur um öxl og veltir fyrir sér hvað vel var gert og hvað hefði betur mátt fara, kemur margt upp í hugann. Ég held að til þess að laða unga og vel menntaða lækna til starfa, þurfum við að átta okkur á því að verðmæti heilbrigðisþjónustu liggur í mannauðnum. Verðmætin eru ekki einvörðungu bundin steypu eða gleri, sem ráðandi öfl virðist því miður telja. Það sést einna best á byggingu nýs Landspítala, en þó svo það sé ágætt mál að mörgu leyti,

Það er virkilega hjálplegt fyrir sjúklingana að þurfa ekki að fara milli læknastöðva með sín vandamál, þetta er mikill styrkur fyrir starfsemina.

þá mun hann ekki leysa vanda heilbrigðisþjónutu landsmanna nema að hluta. Okkur hefur fjölgað gríðarlega en eftirfylgni heilbrigðisþjónustu hefur ekki verið næg. Til þess að fá gott og vel menntað fólk heim til starfa þarf að bjóða upp á viðunandi aðstæður. Ég get nefnt dæmi. Ég átti nýlega samtal við tvær konur, sem eru flottir sérfræðilæknar. Þær sögðust báðar hafa velt því fyrir sér að koma heim en hafi ákveðið að gera það ekki. Í fyrsta lagi hafa þær miklar áhyggjur af skólamálum hérlandis – agaleysinu og því að börnin þeirra séu komin langt á undan í námi miðað við íslensk börn. Í öðru lagi sjá þær ekki hvernær þær ættu að koma undir sig fótunum á ný í því ástandi sem hér ríkir, í þessu vaxtaumhverfi og háa húsnæðisverði. Svo er það þriðja atriðið sem ég held að vegi þungt, en það er valfrelsi lækna til vinnuveitenda. Fyrir 25 árum voru fjögur sjúkrahús á höfuðborgarsvæðinu. Ég er ekki að mæla því bót í sjálfu sér, en síðan hefur þeim fækkað og nú er allt orðið sameinað í eitt. Sú aðgerð átti að skila árangri varðandi meðferð fjármuna, bæta rannsóknir, vísindi og faglega vinnu. En við vitum að það hefur alls ekki gengið eftir. Ég finn að fólk hefur áhyggjur af þeirri fákeppni sem ríkir á íslenskum sjúkrahússmarkaði. Við verðum að fara að líta út fyrir rammann og hugsa hlutina upp á nýtt. Að mínu mati voru það mistök að sameina spítalana í einn, ég held að

Það sé bara tímaspursmál hvenær annar sprettur upp, ef ekki á vegum opinberra aðila, þá einkarekinn. Eftirspurn eftir heilbrigðisþjónustu gerir ekkert annað en að aukast og fólk vill betri þjónustu en boðið er upp á í dag. Eina aðhaldið að spítalanum í dag er sú öfluga sérfræðiþjónusta sem boðið er upp á af sérfræðistöðvum úti í bæ. Til þess að fá sérfræðinga heim að námi loknu verður að vera hægt að bjóða þeim mannsæmandi umhverfi og valfrelsi til vinnuveitenda,” segir Stefán.

Eins og stormasamt hjónaband á köflum

Almennt þarf ekki tilvísun til þess að komast að hjá Lækningu. „Við höfum ekki verið með skilyrt tilvísanakerfi sem betur fer. En sannleikurinn er sá að fólk reynist erfitt að fá tíma á heilsugæslunni og vegna þess rata einhverjir til okkar án þess að eiga beinlínis erindi. Það hefur orðið til þess að nokkrir læknar okkar vilja tilvísanir til þess að reyna að sortera út hverjir þurfa virkilega á þjónustunni að halda.

Samningar sérgreinalækninga sem gerðir voru 1997 voru tímamótasamningar. Þeir voru líka grunnur þess að vindur blés í segl einkarekinna læknastofa í núverandi mynd og greiðslukerfið sem þá þróaðist hefur staðið til dagsins í dag. Síðan hefur nú ýmislegt gengið á í samskiptum milli Læknafélags Reykjavíkur, sem hefur verið handhafi samninga fyrir sérfræðilækna, og viðsemjenda, hafa verið óhagstæðir pólitískir vindar á stundum. Við höfum ítrekað farið út af samningi og segja má að þetta hafi verið eins og stormasamt hjónaband á köflum,” segir Stefán og nefnir samningsleysi sem var fyrir gerð síðasta samnings en leiðrétt í tíð Willums Þórs Þórðarsonar, þáverandi

Gísli Ingvarsson er húð- og kynsjúkdómalæknir og stjórnarformaður Lækningar.

heilbrigðisráðherra. „Þá varð sá samningur til sem við erum að vinna eftir í dag, sem er ágætur í grunninn, en var kynntur sem „lifandi samningur“ sem ætti að þróa. Það hefur því miður dregist á langinn að verkgera alla hluta hans, eins og að klára samning við ákveðnar sérgreinar. Stórt mál í því samhengi eru til dæmis þessir efnagjaldssamningar við skurðstofur og er það mál að verða verulega íþyngjandi fyrir okkur. Eftir að hafa staðið í þessum samningum meira og minna í 30 ár, er mér til efs að svona samningur verði gerður aftur, þar verður eitthvað nýtt að koma til.“

Hvaða leið myndi Stefán vilja sjá í þessum efnum? „Ég veit að ákveðna aðila innan heilbrigðiskerfisins dreymir um útboðsleið. Staðreyndin er sú að við erum bara allt of lítil fyrir slíkt og það myndi enda með ósköpum. Fyrst og fremst þarf aukinn skilning á mikilvægi okkar starfsemi í heilbrigðiskerfinu og að heilbrigðis-yfirvöld, þar á meðal ráðherrar á hverjum tíma, hafi jákvæða sýn á þessa starfsemi. Við þurfum náttúrulega að uppfylla okkar kröfur og fara eftir stöðlum og öðru sem ég held að menn séu virkilega að reyna að gera. Það þarf að finna þessari mikilvægu starfsemi farsælli farveg í samskiptum við fulltrúa greiðanda þjónustunnar sem eru skattborgarar þessa lands.“

Stefán E. Matthíasson er almenmur læknir og æðaskurðlæknir og framkvæmdastjóri Skurðstofunnar ehf.

Til þess að fá sérfræðinga heim að námi loknu verður að vera hægt að bjóða þeim mannsæmandi umhverfi og valfrelsi til vinnuveitenda.